

VELKÁ
DOBRODRUŽSTVÍ

Za opaty, skauty a čerty do Konice

GPS souřadnice: 49.5893586, 16.8922778

Praktické informace

Délka trasy: 6 km

Obtížnost: Středně těžká trasa pro všechny výletníky od 5 let, která vás provede kolem nejznámějších památek města a také okolní přírodou. Kočárky ani kola neprojedou, ale pejskům se výlet bude líbit.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat: 260 km ujedete za zhruba dvě a půl hodiny. Po D1 podrandíte směr Brno → Prostějov → Konice.

Parkování: Na veřejném parkovišti u zámku – zdarma.

WC: Na zámku

Možnost občerstvení:

Restaurace Opál, Masarykovo nám. 50, 79852 Konice,

Cukrárna, Masarykovo nám. 64, 79852 Konice, Česko

Litovel Klasik Restaurant, Konice ev. č. 205, 79852 Konice, Česko

Kavárna Crash Café, Vápenice 258, 79852 Konice, Česko

Zámek Konice - Muzeum řemesel Konicka (<https://www.konice.cz/zamek-3>)

Otevírací doba:

V období **od září do května** je muzeum otevřeno od pondělí do pátku v časech od 9.00 do 12.30 a následně po polední pauze od 13.00 do 16.00. O víkendech bývá v těchto měsících zavřeno.

Během hlavní turistické sezony **od června do srpna** zůstává otevírací doba ve všední dny stejná, tedy od 9.00 do 16.00 s polední přestávkou, ale muzeum otevírá své brány i o víkendech. V sobotu je možné expozice navštívit od 9.00 do 17.00 a v neděli od 14.00 do 17.00. Vstup je vždy v celou hodinu, kromě 12:00 hodin a od dvou osob.

Vstupné:

dospělí: 100 Kč, snížené: 80 Kč, rodinné: 240 Kč

Nejbližší další výlet agentury Velká dobrodružství: Fulnek, Náměšť nad Oslavou, Tovačov, Olomouc, Helfštýn, Hukvaldy, Brno.

Trasu pro vás prošla Lucie Nachtigalová.

Trasu testovaly kamarádky Pavlína a Hana z Prostějova.

Postřehy dětí:

Pája (7 let): „Viděl jsem hodně čertů a také jsme našli skálu, na které byly obrázky.“

Hanča (9 let): „Mně se nejvíce líbil potok a jak jsme hledali čerty a skauty. Sekyrka taky byla dobrá!“

Popis výletu - Legenda pro rodiče

Milí cestovatelé,

vítejte v Konici, malebném městě na okraji Dražanské vrchoviny, kde historie ožívá v každém zákoutí. Naše cesta začíná u barokního zámku, který se pyšní největší sbírkou seker v České republice. Nejvíce ale asi uchvátí obří šestimetrová sekerka před zámkem. Prozkoumáme tajemné Čertovy schody i skály s vytesanými symboly hrdinných skautů, kteří zde působili už před sto lety. Dozvíte se, proč se město jmenuje právě Konice, a zjistíme, jakou souvislost má s městem strýc Pepin z *Postřižín*.

Výlet jsme pro vás připravili ve spolupráci s městem Konice, a je pro vás tedy zdarma! :)

Dopis dětem

Ahoj, holky a kluci, vítejte v Konici, tajemném městě v kopcích, kterému už před stovkami let hlídala bezpečí tvrz a morálku střežili opati. Vydáme se po jejich stopách. Stanou se z vás odvážní badatelé kráčející po staré obchodní cestě. Právě na té budete hledat skrytá znamení. Zejména na zámku, na kostele a schodech. A samozřejmě i ve skalách. Stejně jako k našim ostatním výletům jste i k tomuto dostali originální mapu s vyznačenou trasou. Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst správné texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny dnešní úkoly. Umíte-li už psát, doplňte písmenka do tajenky a pečlivě ji uschovejte.

Za opaty, skauty a čerty do Konice

KONICE

Doplňovačka

Jdeme na to:

Odložíme autíčko nedaleko náměstí na parkovišti před zámeckou loukou.

Náš výlet začíná u barokního **zámku**, který byl v letech 1703 až 1705 vybudován olomouckým stavitelem Lukášem Glöckelem. Činil tak na objednávku Norberta Želeckého z Počenic, opata premonstrátského kláštera Hradisko u Olomouce, který zatoužil po letním sídle pro řádové bratry.

První písmenko do tajenky si vyzvedneme u schodiště z parkoviště směrem k zámku. Je zde naučná tabule.

Najděte na ní největší fotku.

1. Opište první slovo z popisku pod fotkou.

Po pěšince pelášíme k zámku.

Historie panského sídla v Konici sahá až do roku 1200, kdy je o něm pár zmínek v listinách. Původně šlo asi o tvrz, která měla za úkol střežit obchodní stezku, která tudy procházela přes Drahanskou vrchovinu z Moravy do Čech. Později bylo sídlo mnohokrát přestavováno a jako centrum panství sloužilo na stejném místě i po vzniku města, které bylo vybudováno nad současným zámeckým areálem.

Po zrušení kláštera v roce 1784 zámek chátral. Po 41 letech rozpadu ho roku 1825 koupil brněnský továrník Karel Příza. Jeho rodina sídlo opravila a vlastnila ho až do roku 1945. Uvnitř si můžete prohlédnout vzácné fresky, například *Stolování Svaté Rodiny* v obřadní síni.

Jejda, tady museli mít kata OBRA! A velké hlavy. U zámku spatříte **sekeru** zapsanou v České knize rekordů. Její délka je 6 m, výška přes 2 m a váží 610 kg. Topůrko je vyrobeno z jednoho kusu jasanového dřeva.

Dokázali byste ji zvednout a naštípat s ní dřevo na táborák? :) Klidně vám povolíme týmovou snahu...

Najděte na sekerce vyrytá jména a doplňte to poslední v horní části.

2. Doplňte: ROLS, TIC, KOVO KONICE, ...

Jdeme se podívat do zámku. Pokud je otevřeno, směle nakoukněte dovnitř. Nádvoří je ovšem nádherné i bez pohledu do útrob sídla, takže kdyby bylo zavřeno, nemusíte smutnit. Dokonce si můžete prohlédnout některé z exponátů. Těch venkovních...

V přízemí totiž sídlí **Muzeum řemesel** Konicka. Je domovem největší sbírky seker v České republice. Dokonce je zapsáno v Guinessově knize rekordů. Takže je fakt světové. Není divu, uvidíte v něm sekery všech druhů. Od pěstních klínů z doby kamenné až po moderní nástroje. Muzeum ale není jen o sekerách, uchvátí vás i podrobné expozice věnované mlynářství, vahařství, kovářství, pivovarnictví nebo krejčovství. K vidění jsou také nejstarší věžní hodinový stroj z regionu nebo historické zbraně z napoleonských válek.

Až si vše prohlédnete, vykročte ze zámku a mrkněte nalevo. Vidíte obrovskou pilu? Spočítejte všechny její zoubky.

Néééé, děláme si legraci! :)

Stojíme před sochou **svatého Floriána**, který je považován za patrona profesí, které souvisejí s ohněm: hasičů, hutníků, kominíků, hrnčírů či pekařů. Obvykle je znázorňován v oblečení římského důstojníka s nádobou na hašení. Nebo jak hasí požár. Je tomu tak i zde? Není!

V českých zemích patří k nejuctívanějším světcům. Požárům je třeba vzdorovat, a především předcházet. Nejspíš proto na sochy a obrazy svatého Floriána při svých toulkách natrefíte co chvíli. Snad stráží dobře.

Víte, které číslo vyfukat, když začne hořet? Je to 150. Nula vypadá jako rybník. Tedy voda, kterou hasiči potřebují. Tak si to pamatujte. Pokud byste chtěli volat policii, ťukejte 158. Osmička zase trochu vypadá jako pouta, podle toho si

zapamatujete i tohle číslo. Zbývá záchranka 155. Což je na konci pětka, která malinko připomíná invalidní vozíček. Bez těchto pomůcek, kterým se říká mnemotechnické, bychom si to nepamatovali dodnes...

Jdeme směrem k sekerce a také ke kostelu, který obejdeme tak, že ho budeme mít po pravici.

Kostel Narození Panny Marie byl do barokního slohu přetvořen ve stejné době jako zámek. Uvnitř se nachází unikátní dřevěná kazatelna z konce 17. století, kterou vytvořili řezbáři Michael Zürn mladší a David Zürn. Je ozdobena sochami apoštolů. Původně byla určena pro klášterní kostel na Hradisku. Pod chrámem se nachází zasypaná hrobka, kde kdysi odpočívali rytíři ze Švábenic. Kam je ale přestěhovali, netušíme. Dost dobře ovšem víme, že je stěhování smrt! Takže nezbyvá než doufat, že ho nebožtíci snášejí lépe než „ještěživiáci“.

Na stěně kostela vás vítá obličej andílka. Zatvarte se jako tento okřídlený boubeláček a vydržte se usmívat až k říčce.

Komu se to nepovede, musí udělat tři dřepy a začít znovu. :)

Nad vstupem do kostela jsou kamenné erby šlechtických rodů, které zde žily. Co na nich rozpoznáte?

Znaky uvidíme také na druhé straně kostela, až se z výletu budeme vracet.

Najděte sochu Panny Marie. Pravou ruku má položenou na hrudi.

3. Jak se nazývá prst, který má na ruce nejvýše?

Otočte se... A ve zdi objevíte ještě jednu schovanou Pannu Marii. To je ale Marušek!

Po schůdkách sejďeme k říčce **Romže**, které se v této části říká Jesenka. Pramení nedaleko ve vesnici Dzbel a v Konici teče údolím. Tento tok byl pro město vždy důležitý, protože poháněl mlýny a pily, jejichž tradici dodnes připomíná právě Muzeum řemesel. Romže je známá tím, že se u Prostějova spojuje s říčkou Hloučelou a od tohoto soutoku teče pod novým jménem Valová až do řeky Moravy. Víte, co znamená rčení: Nevstoupíš dvakrát do jedné řeky? Tady sedí více než jinde.

Mrkneme do vody. Mrkneme, ne plivneme! A přejdeme most. Šupajdíme rovně za nosem až ke křížku.

V Romži bychom mohli zahlédnout pstruha, který je známý svými červenými a černými tečkami na bocích. Společnost mu často dělá vranka obecná, což je rybka žijící u dna mezi kameny, která je velmi citlivá na čistotu vody. Proto slouží jako poznávací znamení zdravého přírodního prostředí. Kde vůbec není či lekne a vystrčí nad hladinu své chciplé nafouklé břicho, tam to moc eko není. Kde nás pozdraví pokynutím ploutví, tam to eko je. V hlubších tůních a klidnějších úsecích se objevuje také mřenka mramorovaná, která se ráda schovává v úkrytech pod břehy. V čistších úsecích Romže můžete zahlédnout ledňáčka říčního, který tyto rybky loví. Ale jen ty, co se mu vejdou do zobáku.

Držíme se červeno-bílé turistické značky. Na sloupech nám hlásí, že se bude odbočovat nejprve za 50 metrů a pak za 10 metrů. Ztratit se nemůžeme.

Jsme u křížku. Odhalit skryté písmenko tady bude trošku oříšek. Musíte totiž rozluštit zašlý nápis.

4. Opište poslední slovo nápisu.

Pokud trasu procházíte na jaře jako my, omámí vás „koberce“ sněženek, které křížek obklopují. Samozřejmě je nerveme. Do transportu na tržiště by nám stejně zvadly. Navíc jsou sněženky **mírně jedovaté**. Pro lidi i zvířata. Po požití hrozí nevolnost, zvracení, průjem a bolesti břicha.

Od křížku vede doprava cesta vzhůru k naší další zastávce. Je to mírný a táhlý kopeček, ale je skoro jediný na celé trase.

Míříme k železničnímu mostku.

Než k němu dokvačíme, můžete se zamyslet, zda neznáte nějakou pohádku či básničku o vlacích. My si vzpomněli na *Lokomotivu Tomáš*. Podle nás by to sice měla být lokomotiva Tomáška nebo Tominka, protože je ženského rodu, ale poslední dobou už se to tak nebere. A také na jednu písničku, kterou si nyní můžeme zazpívat. Rodiče či prarodiče odpustí ten jeden verš.

Jede, jede mašinka, kouří se jí z komínka,

Jede, jede do dále, veze samý vožralý,

Jede, jede do dále, veze samý vožralý.

Neusínej, nechod' spát, neusínej, nechod' spát,

až do rána bílýho budem zpívat, budem hrát,

až do rána bílýho budem zpívat, budem hrát.

Až budete pod mostem procházet, podívejte se nahoru: Na železné traverze je napsáno MO-7.

5. Jak se nazývá druhá číslice?

Projdeme hvozdíkem – a už jsme na polní cestě.

V lesíku si všimněte značky, která jako by nás vedla do koruny stromů. :)

Nebojte se, nebudete nuceni šplhat jako veverky. Stačí když na kraji lesa odbočíte doprava.

Stoupáme kolem sloupu v průmyslovém areálu. A než dojdeme na rozcestí, můžeme si vyprávět.

Napadá vás, jak Konice přišla ke svému jménu?

Za svůj vznik i název vděčí staré obchodní cestě, která tudy procházela a spojovala Moravu s Čechami. Název je odvozen od slova konírna nebo konice, což byly stáje, kde obchodníci a cestovatelé mohli nechat odpočinout své oře před náročným stoupáním do kopců Drahanské vrchoviny.

Znáte nějakou pohádku o koních? Co třeba tu o tom, co má zlatou hřívu? Jak se jmenoval chrabří jinoch, jehož nejlepším přítelem byl koník a který musel předstírat, že je němý?

A nesmíme samozřejmě zapomenout na Juráška. Ve které pohádce vystupoval? Napovíme...

Kdepak ty, ptáčku, ... máš?

Skrýš a zázemí.

Vždyť ještě léčky málo znáš.

Málo, zdá se mi

Hej, břízo bílá, skloň se níž,

dej ptáčku náruč svou a skrýš.

Já pak můžu jít a v duši klid

můžu pak mít...

6. Doplňte chybějící slovo do písničky.

Znáte nějaké písničky o koních?

Nás napadá třeba:

Já mám koně, vraný koně; Když se zamiluje kůň; Prší, prší, jen se leje; A já sám, vždycky sám své koníčky; Tam, kde zem duní pod kopyty stád, ...

Zapomněli jsme na některou? Určitě ano!

Ale zpátky k obchodní cestě. Představte si, že byste se mohli vydat v čase stovky let zpátky. Tehdy neexistovaly dálnice ani letadla a zboží se mezi městy přepravovalo na těžkých vozech tažených koňmi nebo voly. A když to nešlo jinak, pěkně na vlastních zádech. Konice měla to štěstí, že ležela na velmi důležité trase, která spojovala úrodné roviny Hané s horskými oblastmi severní Moravy a vedla dál směrem do Čech. Proč to bylo důležité? Protože tudy projížděli obchodníci,

kteří vozili vzácné zboží. Z jihu na sever hlavně obilí a víno, opačným směrem sůl, kůže nebo dřevo. Protože cesty v okolí vedly kopcovitým terénem, byla to pro vozy a jejich poháněče docela namáhavá štreka.

Právě kvůli této obchodní trase vznikla v Konici tvrz, ze které se později stal zámek. Sloužila totiž jako strážní bod. Ozbrojení chasníci z ní dohlíželi, aby obchodníci neobírali třeba loupežníci. V hlubokých lesích prý číhali za každým bukem. Vystresovaní přepravci v Konici často zastavovali, aby si odpočinuli, napojili koně a načerpali síly na další pouť přes kopce Dražanské vrchoviny. Místním to dělalo náramnou radost, protože obchodníci museli někde jíst, spát a občas si také nechat opravit vůz nebo podkovat koně. A za všechno zaplatit.

Historici nám tvrdí, že byla tato cesta tak významná, že ovlivnila podobu celého města. Začaly se kolem ní stavět domy a řemeslnické dílny, čímž Konice postupně rostla. I když už dnes tudy obchodníci s povozy nejezdí, hlavní trasy v okolí stále víceméně kopírují tyto starobylé stezky, které zde vyšlapaly generace už před mnoha staletími.

Stejnou stezkou táhneme své podvozky i my, a tak odbočíme doleva.

Na trase potkáme jen jednu chatičku. Stojí u lesíka, ve kterém jsou v zemi hluboké jámy. Tušíte, jak mohly vzniknout?

Tyto zvláštní jámy a terénní vlny v lesích nad Konicí, které vypadají jako malé krátery po výbuších, mají velmi zajímavý původ. Podle historických zdrojů a geologických průzkumů se nejedná o následky zemětřesení ani války, ale o pozůstatky dávné lidské práce, konkrétně těžby železné rudy.

V okolí Konice se totiž v minulosti (zejména v 18. a 19. století) těžilo. Horníci tehdy nepoužívali obrovské stroje ani nehloubili kilometrové šachty. Místo toho vykopali do země jednu jedinou svislou díru, které se říkalo šachtice. Když vytěžili rudu, co v ní byla, šachtici opustili a o kus dál vykopali novou. Časem se tyto staré díry částečně samy zasypaly hlínou a listím, čímž vznikly ony prohlubně, kterým se odborně říká pinky.

Další díry, které v krajině vidíte, mohou být takzvané selské lomy. Místní lidé si v nich sami lámali kámen, který potřebovali na stavbu svých domů, chlévů nebo na zpevnění cest. Protože se kámen těžil jen tam, kde byl zrovna potřeba, zůstaly po tomto kutání v lese menší či větší nepravidelné jámy, které dnes vypadají jako jizvy v krajině.

Projdeme kolem sloupů elektrického vedení a míříme k šipkosloupu. Jsme na místě s krásným výhledem do kraje.

Vidíte kamenný křížek? Které stromy ho kryjí? A jsme zpátky u Popelky. Tedy hlavně u písničky.

Podívejte se na rozcestník *Skalky* a najdete na něm nápis *LIPOVÁ ALEJ*.

7. Jaká (větší) část rostliny je na obrázku?

Jdeme po šipce k **Čertovým schodům**. Mysleli jsme, že pofuníme nahoru, ale chyba lávky: Tape se po nich dolů k potoku.

Čertovy schody se nacházejí v malebném údolí Otínského potoka severně od města. Jsou tvořeny přírodními kamennými stupni z tvrdých hornin Dražanské vrchoviny. V každém případě nejsou bezbariérové. V minulosti tato místa plnila velmi důležitou praktickou roli, protože tudy vedla jediná cesta spojující Konici s Runářovem. Strmý terén v hlubokém hvozdu byl pro pocestné doslova peklem. Proto lidé tyto skalní výchozy postupně upravili do podoby schodů, aby si výšlapy i sestupy usnadnili. Formani, obchodníci i místní tudy po staletí přepravovali zboží, a i když se to nezdá, v tomto divokém terénu pro ně byly i tyto schody něčím jako výkřikem techniky, spásou a tak. Skoro jako by narazili na eskalátory... Protože například v bahýnku tu to tady muselo být jako lézt na tobogán.

V roce 2024 prošla stezka citlivou opravou, díky které jsou dnes kamenné stupně pro turisty a milovníky přírody opět schůdné.

K tomuto tajemnému místu se váže pověst o sázce mezi sedlákem v nouzi a čertem. Vsadili se: Když rohatec dokáže za jedinou noc – dokud kohout nezakokrhá – vybudovat v prudkém svahu schodiště, propadne mužova duše peklu. Když ne, bude moci ve svém pozemském pekle setrvat a třeba se mu i zase začne dařit... „Peklo jako peklo,“ řekl si sedlák. „Kdyby nic, ty schody tu po mně zůstanou – a třeba někomu pomůžou.“ A plácl si. Čert si namastil svaly a pustil se do díla. Z pustiny se ozýval hřmot, jak lámal skály a přehazoval je z místa na místo. Jak však čas kvačil k úsvitu, sedlákovi se vidina konce v kotli přestávala líbit. I dostal nápad. Počkal si až do okamžiku, kdy měl na svém místě spočinout poslední balvan... A zakokrhá jako pravý kohout! Čert asi nebyl z nejchytřejších nebo mu fyzická námaha ochromila mozek. Jak

uslyšel. „Kykyryký!“, zařval, vztekle poslední balvan odhodil a s hlasitým zahřměním zmizel v hlubinách země. Nic si nezjišťoval, po ničem nepátral. Díky jeho neschopnosti kriticky myslet a ověřovat si zdroje mají v Konici jeho schody dodnes.

Spusťte se po schodech a najděte hlavu čerta. Jsou tady dokonce dvě! Jedna je opravdu hrůzostrašná!

Děti, kdo se bojíte čertů? My strašně! Víte o nich něco? Schválně, kdo si vzpomene na nějakou pohádku s čertem? Třeba *S čerty nejsou žerty*, *Hrátky s čertem*, *Čertoviny* nebo *Dalskabáty, hříšná ves*.

Už se ale opravdu začínáme bát, a tak raději „práskneme“ do koní. Jak? Představte si, že jste kůň, a sami se plácnete po zadku. Nejlépe několikrát. Samozřejmě citlivě, protože týrání zvířat a bití dětí je zakázáno. Povzbuzení plácáním začneme vyhlížet další písmenko do tajenky. Najdeme ho na naučné tabuli *Čertovy schody*.

Prohlédněte si historickou mapu oblasti na tabuli.

8. Jak se nazývala Konice v minulosti?

Nyní nás čeká detektivní pátrání: Budeme hledat **Skálu slibů**.

Buď se můžete vrátit nahoru nad schody a jít po pěšince doleva. Nebo jděte podél potoka (máme ho po levé ruce). Nepřecházet, nebrodit se! Asi po 50 metrech začneme stoupat ke skále. A hledáme obrázky...

Skály nad Konicí, které se tyčí v zalesněných svazích nad Otínským potokem, nejsou obyčejná skaliska kameny, ale tišší svědci historie a odvahy. Z geologického hlediska jsou tyto útvary tvořeny velmi tvrdými usazenými horninami, jako jsou slepence a drobovité pískovce, které vznikaly na dně pravěkého moře před stovkami milionů let. Právě tato odolnost kamene umožnila, aby v nich zůstaly zachovány unikátní památky.

Nejzajímavějším místem jsou takzvané skautské reliéfy. Jsou to obrazy vytesané přímo do skalní stěny, které tam vytvořili členové místního skautského oddílu ve 20. letech 20. století. Nejznámější je reliéf hlavy skauta s typickým kloboukem a lilie, která je symbolem skautů po celém světě. Tyto kresby do kamene vytesali zakladatelé konického skautingu Rudolf Huběnka a Jaroslav Příkryl s přáteli. Skály pro ně byly místem, kde se učili přežít v přírodě a kde skládali své skautské sliby. Během období, kdy byl skauting zakázán, se tato skaliska stala tajným místem setkávání, kam lidé chodili vzpomínat na svobodu. Skautské sliby se zde prý skládají dodnes. Nejsme překvapeni. Skutečně je to mystické a krásné místo. Opatrně si prohlédněte obrázky a také letopočty vyryté ve skalách. Některé jsou i 100 let staré.

Na koho by snad přišly tvořivé choutky, odpusťte si je. Moc o to prosíme. Není povoleno ani rytí srdíček. Jen se kochejte, to stačí. Moc děkujeme!

Skauting má v Konici velmi dlouhou a bohatou tradici. Začala už v roce 1920. Od té doby skauti z Konice prošli obdobími slávy i zákazy během válek a nesvobody, ale vždy se jim podařilo svou činnost obnovit. Skála slibů je místo, které má pro každého zdejšího skauta posvátný význam, protože právě zde se odehrávají ty nejdůležitější rituály. Jak už název napovídá a jak už jsme si říkali, skauti zde skládají svůj skautský slib. Co tu slíbíte vy? Zamyslete se...

9. Jak se příjmením jmenoval slavný „skautský“ spisovatel?

Příběhy Rychlých Šípů a Vontů ze Stínadel zná snad každý a mnoho našich výletů s tajenkou jde právě ve stopách Jana Tleskače v Praze. Ale také hochů od Bobří řeky u Sázavy. Na knihách „Jestřába“ jsme totiž vyrůstali. Zejména my o něco dříve narození...

Vylezeme nad skály a po pěšině se vydáme doleva. Hned jak se objeví stezička vedoucí na kraj lesa, vydáme se po ní. A po okraji hvozdů a lučiny půjdeme až k silnici.

Záhy narazíme na včely. Co hlásí cedulka na kraji lesa? Nebezpečí žihadel!

Tak s písničkou na rtech mažeme pryč.

Učení páni zkušeni,

já bych vám rád teď podotknul,

nikdo z vás nemá tušení,

že v dálce stojí malý úl.

Z něj každé ráno vylétává včelka .....

malá uličnice včelka .....

10. Jak se jmenuje včelka?

Oblast kolem skal a Otínského potoka je kromě včel také domovem mnoha vzácných živočichů. V dutinách starých stromů a v puklinách skal hnízdí sovy, jako je třeba puštík obecný. A pokud budete mít štěstí a udržíte jazýčky za zoubky, možná v okolí potoka zahlédnete mloka skvrnitého. Je to černý obojživelník se zářivě žlutými skvrnami, který má rád vlhké lesní prostředí a je u nás přísně chráněný.

Procházíme místem, kterému se říká **Drahanská vrchovina**. Je to velmi staré pohoří, které začalo vznikat už před stovkami milionů let v období prvohor. Tehdy se celá tato oblast při velkém vrásnění zvedla z mořského dna. Je tvořena hlavně starými horninami, o kterých už jsme si malinko říkali. Ano, jsou to drobovité pískovce, břidlice a slepence, které jsou velmi tvrdé a odolné. Vlivy deště, větru a mrazu pak po miliony let tyto hory obrušovaly. Výsledkem je dnešní zvlněná krajina s hlubokými údolími řek. Nejvyšším bodem pohoříčka je vrchol Skalky, který měří 735 metrů. Ale v okolí Konice je krajina o něco nižší a velmi členitá. Víťame to, protože nemusíme šplhat do moc velkých kopců.

Naopak! Teď už se budeme jen sypat dolů.

Jen co dojdeme na silnici, vydáme se doprava. Za 5 minut přejdeme hlavní komunikaci a potáhne nás to stále rovně za nosem. Do města se začneme stáčet až v Rychnovského ulici.

Karel Rychnovský se narodil přímo v Konici 9. května 1918. Byl to velmi aktivní mladý muž, který tu chodil do Sokola i do Skauta. Právě tady v jeho duši začalo klíčit semínko budoucí velké odvahy. Před válkou studoval v Prostějově, kde se poprvé setkal s létáním. Když začala druhá světová válka, rozhodl se, že nebude jen nečinně přihlížet, a utekl přes Francii do Anglie, aby mohl bojovat za svobodu své vlasti.

V Británii se stal členem slavné 311. československé bombardovací perutě RAF. Sloužil v hodnosti nadporučíka (později byl in memoriam, to jest posmrtně, povýšen na podplukovníka). V bojích byla jeho úkolem navigace. Měl obrovskou zodpovědnost, protože musel pilotům ukazovat cestu tmou a mraky k cíli. A pochopitelně zase bezpečně trefit zpátky domů.

Osudným se mu stal nálet na německé město Essen v noci z 10. na 11. dubna 1942. Letoun typu Vickers Wellington, který navigoval, byl nad cílem poškozen dělostřelectvem a při zpáteční cestě na něj zaútočila německá noční stíhačka. Letadlo se zřítilo u vesnice Middenmeer v Nizozemsku a celá šestičlenná posádka v troskách zahynula. Karlu Rychnovskému tehdy nebylo ani čtyřicet let.

V ulici tohoto letce štěká hodně velkých pejsků. Také je zde zvláštní mlýn. Pokud nám napíšete, k čemu slouží, budeme rádi. :)

Víme, že už jste unavení, takže vás nebudeme trápit dlouhými texty. V hledačství však nepolevíme!

Najděte nalevo obrázek blesku.

Najděte napravo sloup s krabicí schovávající jističe, kterému dělá čepici brečtan.

Najděte cedulku s číslem cyklostezky a sečtěte všechny číslice.

11. Napište výslednou číslici.

Stále se držíme červené značky. Zakrouťte nás do prudké zatáčky. Vidíte hrnečkový plot?

Podejdeme pod železničním mostem a míříme k říčce, kterou jsme dnes už jednou míjeli.

Nalevo mají dílnu místní kameníci. Jejich práci budeme za 10 minut obdivovat na náměstí.

Přejdeme most a hned za ním odbočíme doprava do Vodní ulice.

Hledáme „náhrobní kameny“ u vody a také dvířka ve stráni. Kam asi vedou?

Hned u nich nás čeká poslední dnešní stoupání. A je skutečně výživné! Cestou zamávejte obrázku zeleného pejska napravo a štěkněte. Třeba odpoví! :)

Uf! Jsme nahoře. Hned odbočíme do ulice E. Beneše... A konečně se dostáváme na náměstí.

Než si na něm vyzvedneme poslední písmenko do tajenky, prozradíme vám, že mezi nejslavnější osobnosti spojené s Konicí patří Pavel Trávníček. Je to kdysi velmi oblíbený a ženami milovaný herec, kterého děti i dospělí znají především jako prince z legendární pohádky *Tři oříšky pro Popelku*. I trochu kvůli němu jsme si dneska zpívali známou písničku z tohoto filmu. A Pavlík se narodil právě tady!

Dalšími známějšími konickými rodáky byl třeba František Hrabal. Poprvé tady otevřel očka v roce 1889. Hrabal, Hrabal... To ano, to víte. Ale František? Snad Bohumil, ne? Nebojte, neupsali jsme se. Řeč je o nevlastním otci známého spisovatele Bohumila Hrabala. Z literatury a filmu ho známe jako postavu Francina, správce pivovaru v Postřižínách. František byl schopný úředník... A asi i fajn člověk. Vzal si Maryšku, která už měla synka Bohumila, a dal mu své jméno. Možná to byla výhra, protože jinak by se slavný literát jmenoval Blecha. Vlastní tatík si ovšem Maryšku odmítl vzít a k synkovi se neznal. Naštěstí se Marie při Bohumilově křtu seznámila právě s Františkem Hrabalem. Tehdy obchodoval s limonádami...

Josef Hrabal, který se v Konici narodil v roce 1881, byl Františkův starší bratr, tedy spisovatelův strýc. Právě on je oním legendárním strýcem Pepinem, který do nymburského pivovaru přijel původně na čtrnáct dní na návštěvu a zůstal tam neuvěřitelných osmatřicet let. Josef Hrabal neboli Pepin byl v civilním životě vyučeným obuvníkem, ale proslul zejména svou neuvěřitelnou výřečností a vyprávěním historek, což Bohumil Hrabal nazýval pábitelstvím.

Jsme na **Masarykově náměstí**, které je nádherně opravené.

Jednou z nejvýraznějších památek je barokní socha svatého Jana Nepomuckého, která zde stojí už od roku 1717. Tento světec je u nás velmi oblíbený jako ochránce mostů a vod, ale lidé se k němu dříve modlili také za ochranu cti a mlčenlivosti.

Najděte na zadní straně sochy nápis.

12. Opište poslední řádek.

Hned za sochou stojí radnice. Zamávejte do oken všem milým zaměstnancům, kteří si u nás výlet s tajenkou objednali a s jeho tvorbou moc pomohli.

Vidíte zde také znak města, na který jsme dnes narazili už mnohokrát. Skáče v něm jelen a na sobě má štítek s rozletitou střelou pánů Kounických ze Švábenic. Co je rozletitá střela, nechť vám vysvětlí někdo, kdo rozumí erbům. Nás zaujalo, že se tomuto symbolu říká také odřívous. Že by to bylo něco jako holicí strojek...? Čím se muži ve vaší rodině zbavují chlupů na obličeji? Strojkem? Žiletkou? Nebo snad břitvou?

Naším posledním zastavením je úplně nová **kašna** uprostřed náměstí. Její vzhled je inspirován polohou města na rozhraní Dražanské a Zábřežské vrchoviny. Jsou na ní usazeny modely významných budov v Konici. Na bocích je možné vidět významná data spojená s městem.

Kašna vznikla v dílně kameníků, kterou jsme viděli těsně předtím, než jsme přešli říčku. A my jim tleskáme.

Držíme se v pravé části náměstí a Smetanova ulice nás přivede ke kostelu, který tentokrát obejdeme tak, že ho máme po levici.

Jsme u zámku a máme vyluštno. Copak to na nás kouká z tajenky?

Tento řád z olomouckého kláštera na Hradisku koupil konické panství v roce 1699. (Což jsme si říkali někde úplně na začátku, takže si to pochopitelně vůbec nepamätujeme.) Toto datum odstartovalo největší stavební rozkvět města.

Protože byli mniši vzdělaní a zjevně i chytří, pochopili, že je třeba nejen pracovat, ale také odpočívat. Naštěstí byli tak bohatí, že si to mohli dovolit. I rozhodli se v Konici vybudovat reprezentativní letní sídlo, kam by jejich opati mohli jezdit na dovolenou, aby unikli z vedry rozpálené Olomouce.

Díky jejich potřebě chlázku můžeme toto místo obdivovat po stovkách let i my.

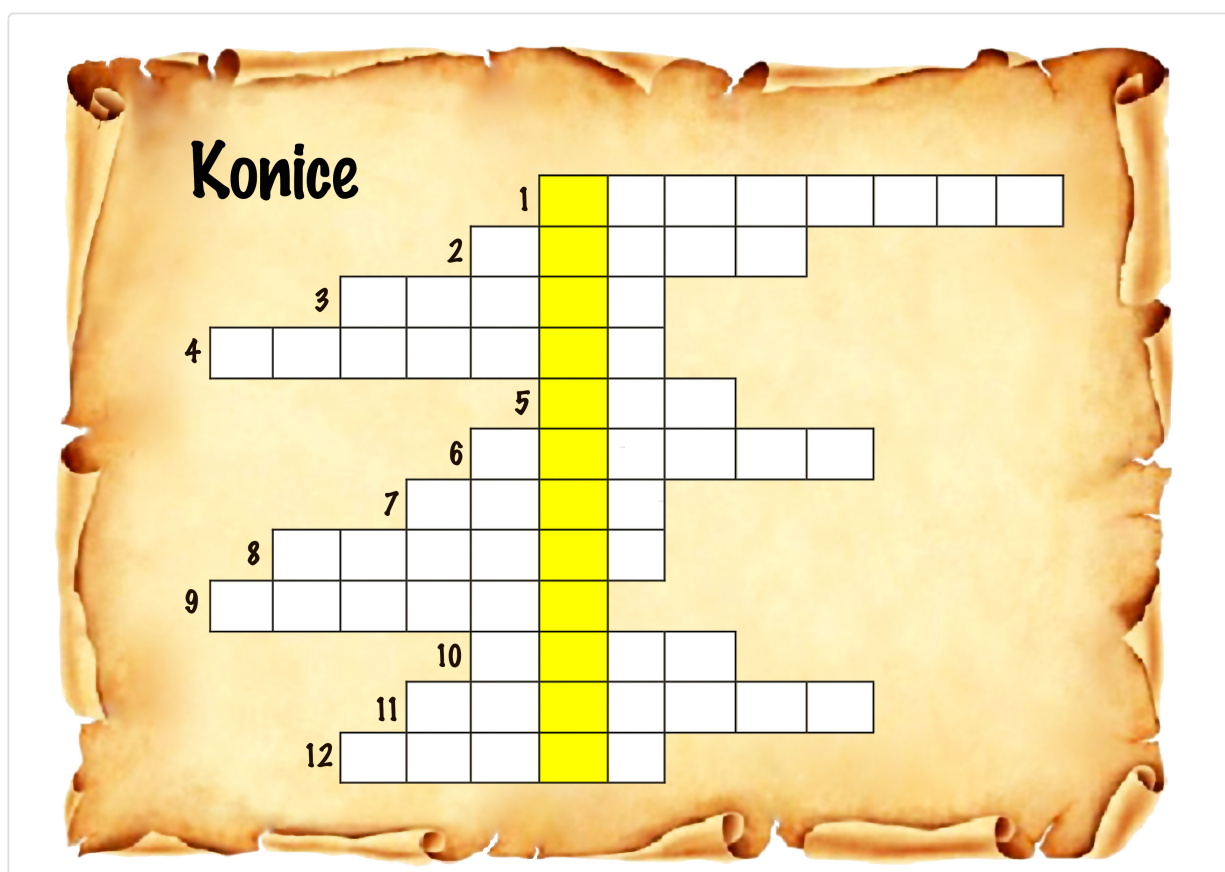
Máte vylušťeno. Děkujeme, že jste prošli náš výlet, a také děkujeme městu Konice a Městskému kulturnímu středisku Konice za pomoc s výletem a jeho poskytnutí všem výletníkům ZDARMA.

Doufáme, že se vám dnešní výlet s tajenkou líbil, přejeme šťastnou cestu domů a těšíme se zase někdy na našich tajenkových trasách na viděnou!

V textu byly použity mj. texty z webu www.kudyznudy.cz, <https://www.mistopisy.cz/>, <https://www.konice.cz>

Otázky k tajence

1. **Opište první slovo z popisku pod fotkou.**
2. **Doplňte: ROLS, TIC, KOVO KONICE, ...**
3. **Jak se nazývá prst, který má na ruce nejvýše?**
4. **Opište poslední slovo nápisu.**
5. **Jak se nazývá druhá číslice?**
6. **Doplňte chybějící slovo do písničky.**
7. **Jaká (větší) část rostliny je na obrázku?**
8. **Jak se nazývala Konice v minulosti?**
9. **Jak se jmenuje spisovatel?**
10. **Napište výslednou číslici.**
11. **Opište poslední řádek.**

A co můžete vyhrát?

Tajenku posílejte na e-mail veldo@veldo.cz. Můžete ji také poslat ve zprávě na náš Facebook "Velká dobrodružství". Každý měsíc vylosujeme jednoho z výletníků, kterému pošleme našeho **Lumpardíka z podhradí**. Vždy připojte celé jméno, adresu a také kód výletu.

Výlet stažen z www.veldo.cz | © Velká dobrodružství

Vytvořeno: 27.09.2026 09:07